

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳ - ۱۲۹۱	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۱۰/۶
تعداد صفحه: ۵	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - دی ۱۴۰۴			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir			ردیف
سؤالات (پاسخ برگ دارد)			نمره

تاریخ ادبیات (۲ نمره)

۱	پاسخ درست را از درون کمانک برگزینید. الف) در دوره انقلاب اسلامی (قالب «غزل-مثنوی» - قالب بحر طویل) از نوآوری‌هایی است که در قالب‌های شعری صورت گرفت. ب) مشتاق اصفهانی، انجمن ادبی (خاقان - اصفهان) را اداره می‌کرد.	۰/۵				
۲	این عبارت، درباره کدام شاعر دوره بیداری است؟ «فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود. وی سردبیری روزنامه مجلس را بر عهده داشت و در قصیده، بیشتر از قالب‌های دیگر طبع آزمایی کرده‌است.»	۰/۲۵				
۳	کدام رمان، نوشته محمدباقر میرزا خسروی است؟ الف) داستان باستان ☐ ب) شمس‌الدین و قمر ☐ ج) شمس و طغرا ☐ د) تهران مخوف ☐	۰/۲۵				
۴	شاعران دوره بازگشت از چه جهت اهمیت دارند؟ الف) زبان شعر را از حالت سستی اواخر سبک هندی نجات دادند. ب) باعث نوآوری و تکامل قابل توجهی در شعر شدند.	۰/۲۵				
۵	پدیدآوردگان هر یک از آثار ستون «اول» را از ستون «دوم» انتخاب نمایید. (یک مورد اضافی است)	۰/۵				
<table><tr><td>اول</td><td>دوم</td></tr><tr><td>الف) حیدر بابایه سلام ب) همسایه‌ها</td><td>۱) احمد محمود ۲) علی محمد افغانی ۳) محمدحسین شهریار</td></tr></table>			اول	دوم	الف) حیدر بابایه سلام ب) همسایه‌ها	۱) احمد محمود ۲) علی محمد افغانی ۳) محمدحسین شهریار
اول	دوم					
الف) حیدر بابایه سلام ب) همسایه‌ها	۱) احمد محمود ۲) علی محمد افغانی ۳) محمدحسین شهریار					
۶	در ادبیات دوره معاصر، کدام یک از گزینه‌های زیر مورد توجه قرار نگرفت؟ الف) نوآوری ☐ ب) اندیشه‌های باستان‌گرایی ☐ ج) گرایش به شعرهای ترجمه‌ای ☐ د) روی آوردن به سبک‌های خراسانی و عراقی ☐	۰/۲۵				

سبک‌شناسی (۲ نمره)

۰/۵	۷	درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص نمایید. الف) مکتب‌های فلسفی و ادبی قرن نوزدهم و بیستم اروپا مانند رمانتیسم، در ادبیات داستانی دوره «معاصر تا انقلاب اسلامی»، حضوری آشکار و تأثیرگذار دارند. ب) از ویژگی‌های سطح ادبی شعر دوره بیداری، توجه به واژگان کهن است.
۰/۲۵	۸	واژگان متناسب با دین، جنگ، شهادت، ایثار و وطن‌دوستی در شعر و نثر کدام دوره بیشتر شد؟
۰/۵	۹	جاهای خالی را با واژه‌های مناسب کامل کنید. الف) در شعر دوره «معاصر تا انقلاب اسلامی»، علاوه بر قالب‌های سنتی، قالب نیمایی و پرکاربرد است. ب) اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه اول پس از پیروزی انقلاب، ابتدا سیاسی و در مرحله بعد است.
۰/۵	۱۰	هر یک از عبارت‌های زیر، مربوط به کدام یک از سطوح (زبانی، ادبی، فکری) نثر دوره بیداری است؟ الف) ساختار و ترکیب دستوری کلام و جمله‌ها، درست‌تر می‌شود. ب) نثر فارسی، قید و بندهای نثر مصنوع و فنی را کنار می‌گذارد و گزارشی و ساده می‌شود.
۰/۲۵	۱۱	در بیت زیر، بخش مشخص‌شده، با کدام درون‌مایه شعر عصر بیداری ارتباط دارد؟ «یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران تنها به قفس ماند، هزاران همه رفتند»

سوالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳ - ۱۲۱۹۱	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۱۰/۶
تعداد صفحه: ۵	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - دی ۱۴۰۴			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir			ردیف
سوالات (پاسخ برگ دارد)			نمره

موسیقی شعر (۶ نمره)

۰/۲۵	۱۲	در کدام گزینه، اختیار زبانی «تغییر کمیت مصوت‌ها» متفاوت است؟ (الف) سرای من (U - - -) (ب) همه کارم (U - - -) (ج) تو کجایی (U - - -) (د) ساقی من (U U -)												
۰/۲۵	۱۳	نشانه‌های هجایی کدام بیت را می‌توان به دو صورت دسته‌بندی کرد؟ (الف) دنیا نیرزد آن که پریشان کنی دلی (ب) بیا عاشقی را رعایت کنیم زنهار بد مکن که نکرده است عاقلی ز یاران عاشق حکایت کنیم												
۱	۱۴	با توجه به بیت‌های زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. (۱) فریاد که در رهگذر آدم خاکی (۲) من نمی‌گویم زبان کن یا به فکر سود باش الف) در کدام واژه، مصوت بلند «ی» همواره کوتاه است؟ ب) اختیار زبانی «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه»، در پایهٔ آوایی (رکن) مصراع نخست بیت دوم دیده می‌شود. (۱) اول ☐ (۲) دوم ☐ (۳) سوم ☐ (۴) چهارم ☐ ج) پایه‌های آوایی کدام بیت را می‌توان به دو صورت «همسان» و «ناهمسان» برش زد؟ د) در مصراع اول بیت یکم، اختیار زبانی «حذف همزه» به کار رفته است. درست ☐ نادرست ☐												
۰/۲۵	۱۵	دومین پایهٔ آوایی کدام بیت در هر صورت، «فاعلات» نیست؟ الف) ماه فرو ماند از جمال محمد ب) گشته‌ام در جهان و آخر کار ج) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست د) از کردهٔ خویش تن پشیمانم سرو نباشد به اعتدال محمد دلبری برگزیده‌ام که می‌رس بگشای لب که قند فراوانم آرزوست جز توبه ره دگر نمی‌دانم												
۱	۱۶	با توجه به بیت «پیش کمان ابرویش، لابه همی کنم؛ ولی / گوش کشیده‌است از آن گوش به من نمی‌کند»: الف) وزن بیت را مشخص کنید. ب) در بیت، دو اختیار «زبانی» را بیابید.												
۱/۲۵	۱۷	با توجه به بیت «کیست که پیغام من به شهر شروان برد / یک سخن از من بدان مرد سخندان برد» الف) جاهای خالی جدول زیر را کامل کنید. <table border="1"> <tr> <td>پایه‌های آوایی مصراع اول</td><td>غ ا م مَن</td><td>(۱)</td></tr> <tr> <td>نشانه‌های هجایی مصراع اول</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>پایه‌های آوایی مصراع دوم</td><td>ی ک س خ نَز</td><td>مَر دِ س خَن</td></tr> <tr> <td>نشانه‌های هجایی مصراع دوم</td><td></td><td>(۲)</td></tr> </table> ب) نام اختیار وزنی به کار رفته در بیت را بنویسید.	پایه‌های آوایی مصراع اول	غ ا م مَن	(۱)	نشانه‌های هجایی مصراع اول			پایه‌های آوایی مصراع دوم	ی ک س خ نَز	مَر دِ س خَن	نشانه‌های هجایی مصراع دوم		(۲)
پایه‌های آوایی مصراع اول	غ ا م مَن	(۱)												
نشانه‌های هجایی مصراع اول														
پایه‌های آوایی مصراع دوم	ی ک س خ نَز	مَر دِ س خَن												
نشانه‌های هجایی مصراع دوم		(۲)												
۰/۲۵	۱۸	ارزش هجایی واژه‌های «سه» (U) و «کاست» (U -)، در کجای مصراع با واژهٔ «گل» (-) برابر است؟												

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳ - ۱۳۹۱	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۱۰/۶
تعداد صفحه: ۵	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - دی ۱۴۰۴	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)		
نمره			

۱۹	با توجه به سروده زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. آن کیست که تقریر کند حال گدا را کز غلغل بلبل چه خبر باد صبا را جز ناله و آهی؟ (الف) سروده بالا در چه قالبی است؟ (ب) وزن واژه‌های مصراع‌های اول و دوم برابر هستند. درست ☐ نادرست ☐	۰/۵
۲۰	یک شباهت و یک تفاوت سروده زیر را با شعر سنتی بنویسید. «میان مشرق و مغرب ندای محتضریست / که گاه می‌گیرد / من از ستاره دنباله‌دار می‌ترسم / که از کرانه مشرق، طلوع خواهد کرد.»	۰/۵
۲۱	با توجه به بیت «چون می‌روی بی من مرو، ای جان جان بی تن مرو / وز چشم من بیرون مشو، ای شعله تابان من»: (الف) وزن بیت از تکرار پایه (فاعلاتن - مستعلن) به وجود آمده است. (ب) نام کامل بحر آن را بنویسید.	۰/۵
۲۲	وزن کدام مصراع در مقابل آن درست نوشته شده است؟ (الف) ای گنبد گیتی ای دماوند (مستعمل فاعلاتن) (ب) لختی بخند، خنده گل زیبا است (مفعول فاعلاتن) (ج) لختی بخند، خنده گل زیبا است (مفعول فاعلاتن)	۰/۲۵
زیبایی‌شناسی (۶ نمره)		
۲۳	جاهای خالی را با واژه مناسب کامل کنید. (الف) در بیت «چون جام شفق موج زند خون به دل من / با این همه دور از تو مرا چهره زردی است»، قسمت مشخص شده، آرایه را پدید آورده است. (ب) سعدی در عبارت زیر، به کمک آرایه به بهترین شکل ارتباط بین کفر و فقر را نشان داده است. «درویش بی معرفت نیارآمد تا فقرش به کفر انجامد؛ «كَادَ الْفَقْرُ أَنْ يَكُونَ كَفْرًا»	۰/۵
۲۴	برای هر یک از ابیات زیر در ستون «الف» آرایه مناسب را از ستون «ب» انتخاب کنید. (در ستون ب یک گزینه اضافی است). الف) به سرو گفت کسی، میوه‌ای نمی‌آری؟ / جواب داد که آزادگان تهی دست‌اند (ب) خداوند لباس هراس و گرسنگی را به آنها چشاند. (ج) در گران جان نکند پند و نصیحت تأثیر / پای خوابیده به فریاد نگردد بیدار	۰/۷۵
۲۵	روبه روی هر یک از آرایه‌های زیر، شماره بیت متناسب با آن را بنویسید. (یک بیت اضافه است). (الف) ایهام: (ب) اسلوب معادله: (ج) حسن تعلیل: (۱) عجب نیست بر خاک اگر گل شکفت / که چندین گل اندام در خاک خفت (۲) چون شب‌نم افتاده بدم پیش آفتاب / مهرم به جان رسید و به عیوق بر شدم (۳) گریه دایم سیاهی را نبرد از بخت من / زاغ را بسیار باران نسازد پر سفید (۴) خانه زندان است و تنهایی ضلال / هر که چون سعدی گلستانیش نیست	۰/۷۵
۲۶	با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «گر هزار است بلبل این باغ همه را نغمه و ترانه یکی است» (الف) معنای مورد نظر و پذیرفتنی واژه هزار (عدد - بلبل) است. (ب) کلمه «هزار»، معنای دیگری هم دارد که اینجا مورد نظر نیست. این نکته، سبب خلق چه آرایه‌ای شده است؟	۰/۵

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳ - ۱۲۱۹۱	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۱۰/۶
تعداد صفحه: ۵	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - دی ۱۴۰۴			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir			نمره
ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)		

۲۷	در کدام گزینه، حس آمیزی از گونه آمیختن حواس با امور ذهنی و انتزاعی است؟ الف) سپهد پرستنده را گفت گرم سخن های شیرین به آوای نرم ب) آسمان فریبی آبی رنگ شد.	۰/۲۵						
۲۸	اغراق در کدام گزینه از نوع مدح (ستایش) و در کدام گزینه از نوع ذم (نکوهش) است؟ الف) آن فرومایه هزار من سنگ برمی دارد و طاقت یک حرف نمی آرد. ب) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را از نازکی آزار رساند بدنش را	۰/۵						
۲۹	در بیت های زیر، نوع «اشارات تلمیحی» را از درون کمانک انتخاب کنید. الف) چون جواب احمق آمد خامشی / این درازی در سخن چون می کشی؟ (داستان - مثل) ب) نه خدا توانمش گفت، نه بشر توانمش خواند / متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را؟ (آیه - حدیث)	۰/۵						
۳۰	آرایه مناسب هر بیت را از داخل کمانک برگزینید. الف) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی (تضمین - تلمیح) ب) اینکه گاهی می زدم بر آب و آتش خویش را / روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع (متناقض نما - تضاد) ج) آب آتش فروز، عشق آمد / آتش آب سوز، عشق آمد (تضاد - متناقض نما)	۰/۷۵						
۳۱	در بیت «هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو / باید که سپر باشد پیش همه پیکان ها»؛ واژه در همنشینی با واژه های سپر و پیکان، آرایه را به وجود آورده است.	۰/۵						
۳۲	با توجه به آرایه لف و نشر، جدول زیر را کامل کنید. افروختن و سوختن و جامه دریدن پروانه ز من شمع ز من گل ز من آموخت	۰/۵						
<table><tr><td>لف ها</td><td>نشر ها</td></tr><tr><td>سوختن</td><td>الف)</td></tr><tr><td>ب)</td><td>گل</td></tr></table>			لف ها	نشر ها	سوختن	الف)	ب)	گل
لف ها	نشر ها							
سوختن	الف)							
ب)	گل							
۳۳	با توجه به ابیات زیر، پاسخ دهید. ۱) هر چه جز بار غمت بر دل مسکین من است ۲) فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی الف) شاعر در کدام بیت، توانسته است تضاد را در یک امر به شیوه هنرمندانه به کار ببرد؟ ب) در کدام بیت تقابل معنایی واژه ها در دو امر، موسیقی معنوی پدید آورده است؟	۰/۵						
نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)								
۳۴	بیت های زیر را بخوانید و سپس به پرسش ها جواب دهید. ساحل افتاده گفت: گر چه بسی زیستم موج ز خود رفته ای تیز خرامید و گفت: الف) یک تضاد بیابید و آن را بنویسید. ب) در این سروده، واژه نماد نومید و ایستایی و واژه نماد امیدواری و پویایی است. ج) کدام ویژگی زبانی در این شعر به چشم نمی خورد؟ ۱) کاربرد واژه های کهن ۲) کوتاهی جملات ۳) سادگی و روانی کلام ۴) فراوانی واژه های عربی	۱						

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳ - ۱۲۱۹۱	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۱۰/۶
تعداد صفحه: ۵	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - دی ۱۴۰۴			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	Azmoon.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)		
نمره			

۳۵	<p>سروده زیر بخشی از شعر «زمستان» مهدی اخوان ثالث است. با توجه به آن، به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«سلامت را نمی‌خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است / کسی سر برنیارد کرد پاسخ گفتن و دیدار یاران را / نگه جز پیش پا را دید نتواند / که ره تاریک و لغزان است / و گر دست محبت سوی کس یازی، / به اکراه آورد دست از بغل بیرون / که سرما سخت سوزان است»</p> <p>الف) «سر برنیارد» و «یازی»، کدام ویژگی زبانی شعر را بیان می‌کند؟</p> <p>ب) قالب این شعر چیست؟</p> <p>*** پاسخ درست سؤالات زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>ج) کاربردهای سبک (عراقی - خراسانی)، از ویژگی‌های این شعر است.</p> <p>د) شاعر مسائل (اجتماعی - عاشقانه) را در شعر خود منعکس می‌کند.</p>	۱
۳۶	<p>متن زیر را بخوانید و سپس به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«این تنگ‌عیشی برای او (مولوی) نوعی ریاضت نفسانی بود؛ ناشی از خست و خشک‌دستی نبود. از زندگی فقط به قدر ضرورت تمتع می‌برد. بیش از قدر ضرورت را موجب دور افتادن از خط سیر روحانی خویش می‌یافت.»</p> <p>الف) دو ویژگی اخلاقی را که نویسنده برای شخصیت اصلی برشمرده است، بنویسید.</p> <p>ب) این متن در چه قالبی نوشته شده است؟</p> <p>ج) در جمله آخر، حسن تعلیل وجود دارد. درست ☐ نادرست ☐</p> <p>۱) سفرنامه ☐ ۲) زندگی‌نامه ☐</p>	۱
۳۷	<p>با توجه به متن:</p> <p>«کنون مدت دو سال افزون است که نه از آن طرف بریدی و سلامی و نه از این جانب قاصدی و پیامی، طایر مکاتبات را پر بسته و کلبه مراودات را در بسته...»</p> <p>الف) کدام یک از ویژگی‌های زیر در مورد این متن <u>نادرست</u> است؟</p> <p>۱) وجود کلمات متضاد و مترادف ☐ ۲) بهره‌گیری از کلمات عربی ☐</p> <p>۳) حذف فعل ☐ ۴) وجود واژگان فرنگی ☐</p> <p>ب) در این متن، واژه «پر» با واژه و همچنین واژه «کلبه» با واژه آرایه مراعات نظیر ایجاد می‌کند.</p> <p>ج) درون‌مایه اصلی این متن چیست؟</p>	۱
۲۰	جمع نمره	موفق باشید